

Sicco Mansholt: fermier, luptător al rezistenței și un adevărat european

Sicco Mansholt 1908 - 1995

Sicco Mansholt a fost fermier, membru al rezistenței olandeze în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, politician la nivel național și primul comisar european pentru agricultură. Ideile lui Mansholt au pus bazele uneia dintre cele mai importante politici ale Uniunii Europene, respectiv politica agricolă comună.

Martor al ororilor produse de foametea care a afectat Țările de Jos la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, Mansholt era convins că Europa trebuie să devină autonomă și că aprovizionarea stabilă cu produse alimentare la prețuri accesibile trebuie să fie garantată pentru toată lumea.

Cel mai important element al planului lui Mansholt pentru politica agricolă comună a fost încurajarea productivității. Această politică implica sisteme prin care agricultorilor li se garanta un anumit preț minim pentru produsele lor, asigurându-se stimulente pentru creșterea productivității. Determinarea proeuropeană și viziunea puternică, alături de voința de a construi un viitor comun, l-au caracterizat pe Mansholt de-a lungul întregii sale vieți.

Primii ani de viață

Sicco Mansholt s-a născut la 13 septembrie 1908 într-o familie implicată în viața socială, deținătoare a unei ferme înfloritoare în Groningen, o provincie din nordul Țărilor de Jos. Tatăl său a fost membru activ al partidului socialist olandez și consilier important al acestuia pe probleme agricole. Mama sa, fiică de judecător, organiza frecvent reuniuni politice pentru femei, fiind una dintre primele femei olandeze care au studiat științele politice la universitate.

După ce a absolvit liceul, Mansholt și-a dorit să devină fermier, dar tatăl său nu și-a putut permite să plătească contractul de arendare și pentru Sicco, deoarece plătitese deja unul pentru fratele său. Sperând totuși să își construiască o carieră în agricultură, Sicco a plecat în Indiile de Est olandeze, Indonezia de astăzi, unde a început să lucreze pe o plantație de ceai. Nu a putut însă să se obișnuiască cu sistemul colonial de acolo și a revenit în Țările de Jos în 1936. Un an mai târziu, a reușit să obțină o parcelă de teren în regiunea polderelor din Wieringermeer, s-a căsătorit și a fost fermier până la izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial.

Al Doilea Război Mondial

În timpul războiului, Mansholt a fost un membru activ al rezistenței olandeze împotriva invadatorilor naziști. În primii ani a făcut din ferma sa loc de refugiu și a transmis informații secrete, iar mai târziu a reușit să creeze o rețea de distribuție extinsă care furniza produse alimentare persoanelor refugiate în regiunile de vest ale țării. După război, în semn de recunoaștere a experienței, curajului și abilităților sale organizatorice, i s-a oferit postul de ministru al agriculturii, pescuitului și distribuției alimentare în noul guvern. Avea 36 de ani și era cel mai tânăr ministru pe care îl avuseseră Țărilor de Jos până atunci.

Restructurarea agriculturii

Imediat după război, lipsa acută de alimente și criza iminentă au făcut ca funcția lui Mansholt să aibă o mare importanță. El a luat o serie de măsuri menite să restabilească rapid aprovizionarea cu alimente dar, în același timp, a înțeles că este nevoie de o modernizare mai profundă a agriculturii pentru a evita alte

deficite pe viitor și pentru a garanta rentabilitatea. A stabilit prețuri minime pentru principalele produse agricole, combinate cu taxe la import și sprijin pentru exporturi. În vederea sporirii productivității, a promovat investițiile în cercetare și educație, precum și fuziunea fermelor în unități mai mari și mai eficiente.

O politică agricolă comună pentru Europa

Fiind un federalist european convins, Mansholt și-a dorit o politică agricolă comună pentru Europa. În 1950, a elaborat un plan pentru o piață comună a produselor agricole în Europa, cu o structură supranațională de conducere. Însă planul s-a dovedit a fi prea ambițios pentru acea vreme și a eșuat. Cu toate acestea, a fost readus în discuție mai târziu și a devenit sursă de inspirație pentru politica agricolă a Comunității Economice Europene.

După ce a ocupat funcția de ministru timp de doisprezece ani și jumătate, Mansholt a avut șansa de a-și lansa planurile pentru o politică comună în 1958, când a devenit comisar pentru agricultură în cadrul primei Comisii Europene. Tratatul de la Roma din 1957 institua Comunitatea Economică Europeană și prevedea înființarea unei piețe comune în Europa, în trei etape de câte patru ani. Acest plan de doisprezece ani a fost considerat de mulți extrem de ambițios și foarte susceptibil să eșueze, în special în ceea ce privește măsurile referitoare la sectorul agricol, dată fiind opoziția puternică pe care acestea o suscitau. Mansholt a rămas însă optimist și a continuat să lucreze. Planul său consta în găsirea unei combinații agreate între plata directă a subvențiilor pentru culturi și terenuri care ar putea fi cultivate și mecanismele de susținere a prețurilor, inclusiv prețuri minime garantate, precum și tarife și cote pentru importul anumitor produse din țări terțe. Aceste măsuri ar încuraja o mai bună productivitate agricolă, astfel încât consumatorii să beneficieze de o aprovizionare stabilă cu produse alimentare la prețuri accesibile și ar garanta un sector agricol viabil în UE.

Planul Mansholt

Inițial, planurile sale au întâmpinat opoziție din partea multor fermieri și a reprezentanților politici ai acestora, care erau convingși că această abordare comună le va pune în pericol existența și că doar fermele mari vor putea supraviețui. Deși au existat multe obstacole care au stat în calea acordului cu privire la o politică europeană comună, Mansholt a perseverat, iar în 1968 Comisia a publicat „Memorandumul pentru reforma politicii agricole comune”, cunoscut și sub numele de „Planul Mansholt”. Practic, planul arăta că agricultorii trebuie să-și modernizeze fermele pentru ca agricultura să se dezvolte. Aceasta ar garanta productivitatea și le-ar permite fermierilor europeni să devină autonomi.

Politica agricolă a reușit să-și atingă obiectivul inițial, acela de a-i asigura Europei un nivel ridicat de autonomie pe plan alimentar. Cu toate acestea, în cei 50 de ani de existență, a suferit schimbări majore pentru a se adapta la tendințele vremurilor. Până în 1970, politica a funcționat atât de bine încât de multe ori existau surplusuri de produse agricole. În anii 1970, Mansholt a devenit un apărător ferm al măsurilor de protecție a mediului, un element cheie al politicii agricole. A fost vicepreședinte al Comisiei în perioada 1958-1972 și al patrulea președinte al acesteia, din 1972 până în 1973.

Țelul lui Mansholt a fost acela de a preveni o revenire a foametei cumplite pe care a suferit-o populația europeană în iarna de la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial. Planul Mansholt i-a permis Europei să redevină autonomă, iar agriculturii să se dezvolte într-o perioadă foarte scurtă de timp.

Comisar pentru agricultură și fermier entuziast, Mansholt a deschis calea spre politica agricolă comună.